

# Vzravnavajte se in vzdignite glave

---

## Vzravnajte se in vzdignite glave

Smo v adventu, času pričakovanja Jezusovega prihoda. Na nek način je to pričakovanje sedanjega pa tudi končnega srečanja z Odrešenikom, z Njim, ki nam daje sedanje in večno življenje. V pričakovanju nas lahko najprej vodita dve besedi spodbude: **Vzravnajte se in vzdignite glave!** Jezus nas ne želi strašiti, niti s končnim prihodom, s koncem sveta. Želi, da ga pričakujemo s pogumom in vedrostjo, vzravnano in veselo. Zato naj bo prva misel teh duhovnih vaj: preganjati malodušje, zaspanost in žalost. **Evangelij je vesela novica, srečanje z Jezusom je veselo srečanje.**

Poleg spodbude k veselju in pokončnosti pa nas Jezus tudi **opozarja pred stvarmi**, ki upogibajo naš pogled, naše postave k tlom. Stvari, **ki nam kradejo veselje in pogum, vedrost in odločnost**, ki preprosto kradejo življenje. Vse, kar nas duši Jezus združi v tri besede: **razuzdanost, pijanost in življenjske skrbi**. Prvič sem opazil povezavo med evangelijskimi odlomki štirih adventnih nedelj in temi pojmi. Če je prva nedelja prinesla vse tri besede, je druga podkrepila pojem razuzdanosti oz. njeno nasprotje, ki je **popolna predanost Bogu**. V evangeliju tretje nedelje vidim povezavo z besedo pijanost. Janez Krstnik spodbuja k preprosti trezni vsakdanji zavzetosti za dobro. Nobenih izrednosti, nobene opojnosti v veličini naših dejanj in sposobnosti, ampak **zvestoba v malem**. Na četrto adventno nedeljo pa bomo opazovali srečanje med Marijo in njeno teto Elizabeto. Pričakoval bi zaskrbljenost zaradi nosečnosti, ali pa načrte o novi prihodnosti z njunimi otroki. Obe pa sta zazrti prek vsakdanjih skrbi v veselje nad nebeškim kraljestvom, ki se bliža, ki nastopa med njima. Ne življenjske skrbi, ampak **skrb za božje kraljestvo**, za vse ostalo bo poskrbel Gospod.

Tako bomo v tej luči preživeli te tri dni. Današnji večer se lahko sprehodimo po vseh besedah, na katere nas opozarja Gospod in gledamo na veselje v nas ter obremenjenost. V soboto bomo dopoldan razmišljali o razuzdanosti, popoldan o pijanosti, v nedeljo pa o obremenjenosti z življenjskimi skrbmi. Naj nas vse predvsem spodbuja, da dvignemo glave in se vzravnamo, kajti Bog vedno trka na naša srca in čaka, da mu odpremo, da vstopi in biva med nami.

Osebno razmišljanje:

1. *Pomisli, kaj te razveseljuje in dviga ter na drugi strani, kaj te obremenjuje in ti jemlje veselje ter zalet, da bi polno zaživel.*
2. *Potem preberi razmišljanje o razuzdanosti, pijanosti in življenjskih skrbah ter razvrsti stvari, ki te morijo, po teh treh pojmi.*

## I. Razuzdanost, pijanost in življenjske skrbi

### Prihod Sina človekovega

*»Znamenja bodo na soncu, luni in zvezdah. Na zemlji bo stiska med narodi, v zmedi zaradi bučanja morja in valov. Ljudje bodo hiralci od strahu in pričakovanja tega, kar pride nad ves svet, kajti nebeške sile se bodo majale. In tedaj bodo videli Sina človekovega priti na oblaku z močjo in veliko slavo. Ko se bo to začelo dogajati, **se vzravajte in vzdignite glave**, kajti vaša odkupitev se približuje.«*

### Spodbuda k budnosti

*»Varujte se, da vam srca ne bodo **obtežena z razuzdanostjo, pijanostjo in življenjskimi skrbmi** in da vas tisti dan ne ujame nenadoma kakor zanka. Prišel bo namreč nad obličje vse zemlje. Zato bedite in vsak čas molite, da bi zmogli ubežati vsemu temu, kar se bo zgodilo, in stopiti pred Sina človekovega.« Lk 21,25-28;34-36*

V evangeliju nam Jezus daje povabilo in opozorilo. Na eni strani povabilo, **naj se vzravnamo in vzdignemo glave**, na drugi opozorilo, **naj se varujemo, da bi bila naša srca obtežena z razuzdanostjo, pijanostjo in življenjskimi skrbmi**. Kako naj se torej vzravnamo, kako naj ne bomo obteženi z zgrešenimi stvarmi?

Pomislimo, **kaj vse se skriva za besedami razuzdanost, pijanost in življenjske skrbi**. Najprej **razuzdanost**, kaj pomeni ta beseda? Seveda najprej razumemo besedo kot spolni razvrat. A ne gre le za to. Poglejmo, kako je sestavljena ta beseda, kaj je v njenem jedru? Katero besedo najdemo v njej? **Uzda**. Kdo ima uzda? Konj. Zakaj? Da ga lahko gospodar, bodisi na sedlu ali na vozu vodi. Besedo razuzdanost lahko razumemo, kot da nekdo sname uzda, se 'razuzdi'. Kaj bi to pomenilo? **Da je sam svoj gospodar, nikogar ne potrebuje, on sam si lahko govori, kaj je dobro in kaj slabo, kaj bo delal in česa ne**.

To, da smo nagnjeni k temu, **da delamo po svoje**, mislim, da ni nobena skrivnost. Kako preseči razuzdanost, kako si prav nadeti uzda, sprejeti

pravega gospodarja, to pa je gotovo vprašanje adventnega časa. Koga poslušam, kdo mi more kaj reči?

Naslednja beseda je **pijanost**. Kakor pri prvi besedi, tudi pri tej najdemo najprej ozko razlago. Človek je pijan, če se napije. A pijan je tudi zmage, pijan je od določenih občutkov, pijan je v različnih užitkih: ob računalniku, mobitelu ali čem drugem. **Nasprotje od pijanosti, je treznost**. Pijanost je stanje, ki ne boli, je občutje nekakšne blaženosti. Nasprotno od tega je treznost, ki pa pogosto boli. Čutimo bolečino, ko si telesno ali duhovno nečesa želimo: lahko smo lačni, žejni, hrane in pijače, nežnosti, sprejetosti, uspeha. **Treznosti ni vedno lahko prenašati**, zato je vsaka odvisnost odlična bližnjica do prijetnejšega stanja: pojevanje sladkarij, klepetanje, beg v delo, televizija, internet, mobilni telefon. Vsekakor spet bi jo pobrisali v svoj svet.

In potem je tu še Jezusovo opozorilo, naj ne bomo **obteženi z življenjskimi skrbmi**. Mar ni najbolj logično, da je človek v skrbih zaradi čisto življenjskih skrbi? Poskrbeti moramo za materialne dobrine, otroci za šolo itd. Kaj je v tem slabega? Najbrž gre za zelo preprosto stvar. Živali morajo poskrbeti za hrano, za prostor bivanja, za toplo ležišče, človek pa je ustvarjen še za nekaj več. **Človek se od živali razlikuje po tem, da ima dušo**. Ni le telo, ampak je tudi duh. Kako naj poskrbimo za duha, če pa nas ves čas obremenjujejo življenjske skrbi?

**Ob vseh teh besedah in ob povabilu, naj se vzravnamo in dvignemo glave, sem pomislil na preproste besede**, na katere sem že opozarjal: **dober dan, prosim, hvala in oprosti**. Zdi se, da se za temi preprostimi besedami skriva globlji pomen in da jih je mogoče uporabiti kot neprestane opomine k čuječnosti. Poglejmo.

**Dober dan!** Ko drugega pozdravim ali ne pozdravim, lahko odražam marsikaj. Že majhni otroci imajo težavo s pozdravljanjem. Kaj pravite zakaj? Mislim, da je stvar zelo preprosta. Otrok se mora iz svojega sveta vedno znova dvigati v svet odraslih, v svet okrog sebe, v svet, ki ni čisto po njegovi meri. Raje bi ostal v svojem svetu. Mar ne bi tam ostali tudi mi, odrasli? **Drugi nas opominja, da obstaja tudi svet drugega**, ter nas hkrati izziva v svet, ki je nad nami. Ko srečujem drugega, se avtomatsko sprašujem, ali sva skupaj ali ne; ali imam prav jaz ali ti; zakaj delaš ti drugače. Pozdrav naj bi bil **srečanje**. Ob drugem se, če smo otroško iskreni, dvigamo v svet drugega in prek njega v

svet božjega. Pozdraviti ali ne pozdraviti je torej najprej vprašanje: ali drugi zate obstaja. Za odraslega je potem tudi vprašanje, ali je pozdrav iskren ali ne. **Srečanje je mogoče le v resnici.** Ali jo v sebi in ob drugem iščem? Sva v odnosu resnice, ali se le lepo drživa. **Ali iščeva resnico?**

**Prosim, hvala in oprosti, so besede,** s katerima spet izstopam iz lastnega sveta in zagledanosti vase. Se zavedam, da sam sebi nisem zadosti? Ali je drugi tisti, ki opozarja na treznost v nasprotju s pijanostjo, v katero padam? Koga sploh kaj prosiš? Ali smo zagledani v svoje skrbi, ali pa smo hvaležni za vse kar imamo in dvigamo pogled k Bogu in bližnjemu. **Kako lepo je videti človek, ki zna reči bližnjemu in Bogu iskreno prosim, hvala in oprosti.**

**Naj bodo te besede povabilo, da presegamo razuzdanost, pijanost in življenjske skrbi.**

## II. Zgodila se je Božja beseda ...

### Janez Krstnik oznanja

*V petnajstem letu vladanja cesarja Tiberija, ko je bil Poncij Pilat upravitelj Judeje in Herod četrtni oblastnik Galileje, njegov brat Filip pa četrtni oblastnik Itureje in Trahonítide ter Lizanija četrtni oblastnik Abilene in ko sta bila vélika duhovnika Hana in Kajfa, se je v puščavi zgodila Božja beseda Janezu, Zaharijevemu sinu. Prehodil je vso jordansko pokrajino in oznanjal krst spreobrnjenja v odpuščanje grehov, kakor je pisano v knjigi besed preroka Izaija:*

*Glas vpijočega v puščavi: Pripravite Gospodovo pot, zravnavajte njegove steze! Vsaka dolina naj se napolni in vsaka gora in hrib naj se zniža. Kar je krivo, naj bo ravno in razkopana pota naj bodo gladka. In vse meso bo videlo Božje odrešenje. Lk 3,1-6*

Za hip se ustavimo ob samem besedilu evangelija. Najprej nam prinaša **podroben opis političnega in verskega stanja**. Jasno je, kdo je cesar in kdo upravitelj Judeje, potem pa evangelist Luka opiše še tri četrtne oblastnike. Ko je politični zemljevid zaključen, pisatelj poroča še o duhovni hierarhiji in pove, kdo sta velika duhovnika. Ob tem dobimo vtis, da hoče povedati, da je **vse do konca urejeno**. Nikogar ni mogoče zamenjati kar tako. **Zgodi pa se nekaj**, kar je **močnejše** od političnega in verskega stanja. Janezu, ki se bo kasneje imenoval Krstnik, se je zgodila **Božja beseda**. **Postal je njen glas**, da utre pot do mnogih src. Začel je vabiti h krstu spreobrnjenja. Si lahko predstavljamo, kako si je lahko nekdo v takratnem času privoščil izvajati obred – **krst izven templja, mimo tempeljske hierarhije!**? Janez kot sin duhovnika Zaharija krščuje zunaj templja, mimo hierarhije in vabi k spreobrnjenju. Po človeško gledano, so politične ali verske spremembe mogoče znotraj templja ali

znotraj politične srenje. **Janez Krstnik obide templje in družbo, ker sledi Božji besedi**, ki se je v njem zgodila, kot pravi pisatelj.

**Ne glede na nenavaden način Janezovega nastopa, in moč, ki mu jo daje Božja beseda, pogledjmo Janeza Krstnika v luči evangelija pretekle nedelje.** Slišali smo opomin in povabilo, naj vzravnamo glave in pazimo, da naša srca ne bodo obtežena z **razuzdanostjo, pijanostjo in življenjskimi skrbmi**. Besede smo razumeli širše in videli v razuzdanosti povabilo, naj se ne otepamo uzd pravega gospodarja, tj. Boga, ki govori tudi po bližnjem. V pijanosti smo razumeli povabilo k treznosti, da se ne izogibamo bolečinam in križem, ki jih prinaša življenje v zvestobi resnici. Življenjske skrbi pa naj ne prekrijejo zavesti, da smo poklicani, da živimo za božje kraljestvo že tu na zemlji, da smo božji otroci, ustvarjeni, da v sebi razvijemo božjo podobo, ki nam je podarjena.

**Janez Krstnik** je to povabilo, ki je časovno prišlo kasneje s strani Jezusa, vzel v celoti za res. **Popolnoma se podredi Bogu** – nasprotje od razuzdanosti; živi skromno in **ni ga strah bolečine** v odpovedi in čudaštvu – nasprotje od pijanosti; **živi v celoti za božje kraljestvo** in ga življenjske srbi ne dušijo. A se danes ustavimo samo pri prvi besedi – razuzdanost. Kakor pravi odlomek: ko je prišla Božja beseda do njega, je takoj odšel na pot in oznanjal krst spreobrnjenja, postal je njen glas. **On niti ni glasnik je le glas**. On je nič, Bog je vse. **To je zgled popolne predanosti, ki je čisto nasprotje razuzdanosti.**

Pomislimo, **kako mi premagujemo razuzdanost** in se izročamo Bogu, kako besedo živimo in kako jo prenašamo drugim. **Zdi se, da smo kristjani, če že v čem dobri, navajeni biti predvsem pridni v izpolnjevanju teh ali onih pravil.** Problem, o katerem govori pojem razuzdanost, pa ni v tem, da v prvi vrsti nismo pridni, ampak, da sledimo napačnemu gospodarju. Kako to izgleda: sami si določamo, kaj bomo delali, kako nam paše živeti in kaj nam paše početi, ali pa zaradi te ali one koristi sledimo drugemu. Lahko delamo dobre stvari. Pater Pij pravi: **Bogu služimo samo, če mu služimo, kakor on hoče**. Biti kristjan, ne pomeni, biti zelo moralen, biti priden, vesten – vse to je lahko tudi nekristjan. Biti kristjan pomeni predvsem, **slediti Božji besedi, živeti iz nje in jo uresničevati v vsakdanjem življenju. Kako?**

Najprej imeti v zavesti, da smo božji služabniki, **da je Gospodar vedno in povsod Bog**. Ali se tega sploh zavedamo. Adventni čas je čas, ko naj bi se še posebej vprašali: **Komu sledimo?** Da bi mogli slediti njegovi Besedi, **moramo biti odprti zanjo. Kako?** Zavedati se moramo, kaj vse so naše želje, kam nas vlečejo in kako delujejo v nas. Slediti Bogu je mogoče, če v nas neprestano deluje **dialog med nami in našimi željami v nas, našimi hrepenenji ter Božjo besedo**. Če ne poznamo svoje narave, niti ne vemo, za kaj se odločamo, ali sledimo Bogu ali sebi. Po vsej verjetnosti sledimo le sebi, in delamo to, kar nam paše in ne to, k čemur nas vabi Bog. Da bi se tudi v nas mogla zgoditi beseda, se moramo torej **temeljito ustaviti. Si slediti, vstopiti v dialog s samim seboj in Božjo besedo**. Vzeti zares oboje ter s tem pristopiti k drugemu. **Potem pa vzeti zares drugega** in ob njem in z njim nadaljevati razmišljanje, kaj je bolj Božje in kaj je naše. **Nazadnje pa slediti Besedi, kakor jo prepoznamo in biti njen glas**. Naj bo to še posebej naloga drugega adventnega tedna.

Osebno razmišljanje:

1. *Komu slediš? Po čem to prepoznavаш?*
2. *Kdaj se počutiš predan Bogu in kaj te ovira, da mu ne zaupaš?*
3. *Kako odpiraš srce Njemu, ki želi, da po Besedi zaživi v tebi?*



### III. Bodite zadovoljni in naredite več

#### Janez Krstnik odgovarja

*Množice pa so ga spraševale: »Kaj naj torej storimo?« Odgovarjal jim je: »Kdor ima dve suknji, naj ju deli s tistim, ki nima nobene, in kdor ima živež, naj stori enako.« Tudi cestninarji so se prišli krstit, in so mu rekli: »Učitelj, kaj naj storimo?« Odvrnil jim je: »Ne terjajte nič več, kakor vam je ukazano.« Spraševali so ga tudi vojaki: »In mi, kaj naj storimo?« Rekel jim je: »Ne bodite do nikogar nasilni in nikogar ne trpinčite, ampak bodite zadovoljni s svojo plačo.«*

*Ker pa je ljudstvo živelo v pričakovanju in so se v srcu vsi spraševali o Janezu, če ni morda on Mesija, je Janez vsem odgovoril: »Jaz vas krščujem v vodi, pride pa močnejši od mene, kateremu nisem vreden odvezati jermenov njegovih sandal; on vas bo krstil v Svetem Duhu in ognju. Velnico ima v roki, da bo počistil svoje mlatišče in spravil žito v svojo kaščo, pleve pa sežgal z neugasljivim ognjem.« Tako je torej še z mnogimi drugimi opomini oznanjal ljudem dobro novico. Lk 3,10-18*

»Kaj naj torej storimo?« sprašujejo množice Janeza. Janez jim odgovarja zelo preprosto. Poglejmo kaj pravi:

- Kdor ima naj deli (dve suknji, žive).
- Ne terjajte več, kot je ukazano (cestninarji so imeli skušnjava davke zviševati v lastno korist).
- Ne bodite nasilni in nikogar ne trpinčite, ampak bodite zadovoljni s svojo plačo (vojaki so se izživljali zaradi svoje moči in položaja, ter pričakovali še več ugodnosti).

Mar ni to **zelo običajno razmišljanje vsakega izmed nas**? Kaj naj storimo? In zdi se nam, da bi morali npr. v adventu narediti nekaj posebnega, nekaj zelo drugačnega, nekaj veliko več. Janez Krstnik, ki je izreden asket, ki živi izredno skromno in zelo drugače od običajnega človeka, od drugih **ne pričakuje izrednih stvari**. Zakaj? **Vsi bi radi z izrednostjo opijanili svojo dušo**. Radi bi

začutili, kako smo dobri, oh in sploh, da bi nebeško srečo uživali že tu na zemlji. A Janez Krstnik želi trezne ljudi, zveste v majhnem, **zavzete za tisto, kar zagotovo zmorejo**. Ljudje zmorejo deliti, kar imajo, ljudje zmorejo biti poštene pri delu in v odnosih do drugih, tudi vojaki so lahko resnično v službi bližnjemu in so prinašalci veselega oznanila.

**Pijanost je torej težnja po doživljanju izrednih stvari.** Ta težnja ni nikoli dobra, kajti odnaša nas od realnega pogleda nase pa tudi na druge. Realnost je vedno preprosta, vsakdanja, zemeljsko skromna in omejena. Seveda bi radi doživljali neskončne občutke zadovoljstva, potešitve, ugodja, in to v smeri dobrote ali norosti. Človek je lahko pijan od imetja ali od razdajanja, od oblasti ali lažne ponižnosti, od moči ali zaščitništva, **a Bog od nas ne pričakuje pijanosti**, pričakuje preprosto zvestobo v malem, ki je trda in realna treznost. Ta prinaša zadovoljstvo v skromnosti, tišini in notranjem miru. To zadovoljstvo ni kričeče in se ne razkazuje. In prav v tem je najtežje vztrajati. Takšno treznost nam prinaša božična skrivnost. Vse se odvija v nasprotju od izrednosti. **Šele ko Marija in Jožef sprejmeta trdo vsakdanjost, ko prenašata zavrženost in neopaženost, šele takrat pridejo angelci.**

Povabilo adventa je pravzaprav: Biti zadovoljen s tem, kar imaš in narediti več v okviru tistega, kar živiš in delaš.

Osebnostno razmišljanje

1. *Glede česa bi ti vprašal Janeza, kaj naj storiš?*
2. *Kaj misliš, da bi ti odgovoril in kako bi to sprejel?*
3. *Kako razumeš svojo razpetost med pijanostjo in realnostjo vsakdana?*



## IV. Blagor ji, ki je verovala

### Marija obišče Elizabeto

*Tiste dni je Marija vstala in se v naglici odpravila v gričevje, v mesto na Judovem. Stopila je v Zaharijevo hišo in pozdravila Elizabeto. Ko je Elizabeto zaslišala Marijin pozdrav, se je dete veselo zganilo v njenem telesu. Elizabeto je postala polna Svetega Duha in je na ves glas vzkliknila in rekla:*  
*»Blagoslovljena ti med ženami, in blagoslovljen sad tvojega telesa! Od kod meni to, da pride k meni mati mojega Gospoda? Glej, ko je prišel glas tvojega pozdrava do mojih ušes, se je dete v mojem telesu od radosti zganilo. Blagor ji, ki je verovala, da se bo izpolnilo, kar ji je povedal Gospod!« Lk 1,39-45*

Srečanje med Marijo in Elizabeto me vedno navdušuje. Kako lepo bi bilo, ko bi se tako srečevali! Pomislimo, kako bi izgledala naša srečanje. Ko ti v službi ne gre in te uporabnik ali šef trdo 'obdelata', bi rekli: **Kako lepo skrbi Bog zame. Vse prav dela!** Vedno me trezni po dobrih ljudeh, pa tudi po tistih, ki niso ravno ljubeznivi. Odgovor drugega bi bil približno takšen: Vse bo dobro, če boš sledil in zaupal Bogu, pa tudi resno vzel svoje bližnje.

**Marija in Elizabeto** vzameta zelo zares svoje stanje, sledita svojemu telesnemu in čustvenemu dogajanju. **Vse postavljata v luč Božje zgodovine in prisotnosti med nami.** Nič ni v njunih rokah, hkrati pa se zavedata, da morata biti ves čas budni za Božji nagovor.

Vse se dogaja prav, na nas je le, da verujemo in trdo delamo, v službi Bogu. Potrebno je trdo delati, a Bog daje svoj blagoslov, kakor vidi, da je najbolj prav. **Življenjske skrbi so le prostor, v katerega vstopa Bog in jih ureja po svoje.** Naša naloga je **dvigati pogled in ostati vzravnani**, da nas skrbi ne potegnejo vase, da nas zemlja ne priklene nase. Pater Pij pravi: *Kdor se naveže na zemljo, ostane na njo navezan. Bolje je trgati vezi postopoma kakor kar naenkrat. Vedno mislimo na nebesa.*

## Osebno razmišljanje

1. *Kdaj najtežje dvigneš pogled in zaupaš Bogu?*
2. *Katere skrbi te vežejo na zemljo in kako jih boš trgal?*

